

VŠĮ "Krizinio nėštumo centras"

Krizinio nėštumo samprata. Pagalba neplanuoto nėštumo metu.
Galimos nėštumo nutraukimo pasekmės moters psichinei bei fizinei sveikatai.

NEŽINAU KA DARYTI
TAI TAIP NELAIKU
AR SUGEBĖSIU?

PASKAMBINK MUMS
8 603 57912

Krizinio
nėštumo
centras

**PAGALBA
NEPLANUOTAI
PASTOJUS**

WWW.NEPLANUOTASNESTUMAS.LT
TEL.: 8 603 57912
8 603 57726

Krizinio nėštumo samprata

- **Krizinis nėštumas** apibūdinamas kaip nėštumas, kurio moteris neplanavo, nenorėjo ir kuris jai sukelia asmeninę krizę.
- Ir planuotas nėštumas **gali tapti kriziniu** pasikeitus aplinkybėms (įtariamos vaisiaus ligos, šeimos situacija).
- Artimiausių žmonių (vyro, partnerio, mamos, sesers, draugių) **palaikymas yra vienas svarbiausių veiksnių**, padedančių moteriai susitaikyti su neplanuotu nėštumu ir išsaugoti iščiose augantį vaikelį. Svarbus ir ginekologo bei akušerio vaidmuo.

Krizę patiriančiam asmeniui būdinga:

- Psichinio diskomforto būseną
- Sutrikimas
- Pagalbos poreikis
- Tokie žmonės yra labiau pažeidžiami ir priklausomi nuo aplinkinių nuomonių
- Tokie asmenys nepajėgūs adekvačiai vertinti susidariusią situaciją.
- Jie dažniau patiria nuovargio, nevilties, pykčio, dezorganizacijos antplūdžius.

Asmens krizėje elgesys:

Krizę patiriantys asmenys labiau linkę pasilikti nuošalyje ir leisti kitiems už juos priimti sprendimus.

Ne visos moterys, kurios teigia, kad jų nėštumas yra nenorimas ar neplanuotas, patiria nėštumo krizę.

Krizinio nėštumo priežastys gali būti įvairios: tiek moters amžius ir savarankiškumas, tiek pablogėję santykiai su artimaisiais ir pradėto kūdikio tėvu, tiek nėštumo planavimo ypatumai ir materialinės aplinkybės.

Galimos krizinio nėštumo išeitys:

- Moteris išnešioja vaiką iki nėštumo pabaigos ir pagimdo gyvą kūdikį;
- Nėštumas nutraukiamas dirbtinio aborto būdu;
- Moteris išnešioja vaiką iki nėštumo pabaigos ir pagimdo gyvą kūdikį, kuris atiduodamas įvaikinti.
- Artimieji labiau nei bet kas kitas gali moteriai suteikti daugiausia emocinės paramos.
- Tačiau jei moters ir artimųjų nuomonė dėl išeities nesutampa, būtina specialisto konsultacija.

Vyro (vaiko tėvo) atsakas į moterų krizinį nėštumą:

- situacijos nesupratimas (kaip sėdėjimas ir tylėjimas, kai moteris rauda , nereagavimas į situaciją);
- priešiškus negimusiam vaikui;
- psichinė prievarta ir smurtas (vyras jautė neapykantą, šantažavo, tylėjo, smurtavo).

Artimųjų (mamos, sesers, ir pan.) atsakas į moterų krizinį nėštumą

- dialogo stoka (**dialogo su artimaisiais baimė, netinkamas santykis su artimaisiais**)
- vaiko nereikalingumo demonstravimas (**priešiškas nusiteikimas prieš vaikų gimdymą**)
- aborto skatinimas (**aborto kaip dažno reiškinių pateikimas**)
- aborto draudimas.

Kokio palaikymo iš gydytojų moteris būtų norėjusi?

- psichologinės pagalbos (**pokalbio su psichologu poreikis, laiko suteikimo nusiraminti, susivokti ir gydytojos nesutikimo daryti abortą neadekvačios būsenos pacientei**);
- galimybės aptarti sprendimą su gydytojais (**nuoširdžiai jį svarstyti su gydytojais**);
- objektyvios informacijos apie abortą ir žmogaus gyvybės pradžia;
- aborto neskatavimo, bet paskatinimo motinystei (**gydytojų aborto pateikimas kaip įprasto reiškinių, skubėjimas atlikti abortą**).

Tyrimai

- Lietuvoje neradome atitinkamų tyrimų, bet JAV atlikto tyrimo duomenimis 64 proc. apklaustų moterų abortą pasidarė spaudžiamos kitų asmenų.
- Kitose užsienio šalyse atlikti tyrimai rodo, kad 60 proc. visų aborto atvejų buvo tie atvejai, kai moterys nutraukė nėštumą ne laisva valia.
- Moterys, kurių partneriai nepageidavo nėštumo, net 7,4 karto dažniau nurodė, kad jų nėštumas yra nenorimas, lyginant su moterimis, kurių partneriai palankiai atsiliepė apie nėštumą.

Svarbu suprasti moterį ir jos situaciją bei motyvus, vedančius į abortą...

- Moterys, patiriančios neplanuotą nėštumą **psichologiškai yra labai pažeidžiamos, dažnai patiria vyro/draugo ir motinos/tėvo psichologinį spaudimą ar net ultimatumą**
- **Pasidavusios tokiam spaudimui, negavusios visos informacijos bei neapsvarsčiusios alternatyvų, jos skubotai nutraukia nėštumą**
- Po to rizikuoja patirti neigiamas trumpalaikes ar ilgalaikes psichologines pasekmes savo psichinei sveikatai, santykiams su vyru/partneriu ir kitiems šeimoje augantiems vaikams.

Tiek Europoje, tiek JAV veikia krizinio nęštumo centrai, toje

pačioje šalyje jie būna gana skirtingi ir vadinasi skirtingai. Tai priklauso ir nuo gyvybės apsaugos reglamentavimo tvarkos kiekvienoje valstybėje, ir nuo centro steigęjų vertybinės orientacijos (**už Gyvybę , už Moterį ar už Pasirinkimą**).

Vieni vertina žmogaus gyvybę nuo pat pradėjimo ir bando suteikti visapusišką pagalbą, kad ji būtų išsaugota, kiti – apsiriboja vien formaliu ar šališku konsultavimu, siekiant sušvelninti galimą aborto patirtį (kaip JAV abortų klinikose arba planuotos tėvystės įkurti centrai).

Vienose šalyse yra **privalomas moterų psichologinis konsultavimas** prieš abortą (Vokietija, Belgija, Italija, Slovakija, Suomija ir kt.), kitose – ne.

Labai daug vadinamųjų konfliktinio nėštumo centrų yra Vokietijoje, kurie konsultuoja nėščias moteris, vykdo lytinį švietimą bei ugdymą, veda tėvystės grupes ir yra finansuojami valstybės. Išties, Vokietijoje egzistuoja didelė tokių centrų įvairovė. Jų yra net **penkių tipų** ir veikia net nedideliuose miesteliuose.

- **Viešoji įstaiga „Krizinio nėštumo centras“** įkurta Vilniuje 2013 spalio 14d. padėti moterims, kurios išgyvena **neplanuoto nėštumo krizę** ir su ja susijusius sunkumus. Tai pirmasis Krizinio nėštumo centras Lietuvoje (Kauno AV šeimos centre 15 metų veikia programa moterims patiriančioms krizinių nėštumą).
- Organizacija siekia vykdyti **abortų prevenciją** Lietuvoje per tiesioginę pagalbą moterims, taip pat teikia **pagalbą poabortinės traumos** atvejais, patyrus **persileidimą** ar **vaikelio netektį** dėl priešlaikinio gimdymo.
- **Veda paskaitas** apie žmogaus gyvybės vystymąsi iščiose, pagarbius bei atsakingus tarpusavio santykius, aborto pasekmes vaiko, moters ir šeimos psichinei bei fizinei sveikatai.

Abortų prevencijos lygiai:

- Pirminė prevencija: lytinis švietimas ir ugdymas, rengimo šeimai programos.
- Antrinė prevencija: nėščių moterų krizėje konsultavimas ir tęstinė pagalba nėščioms bei pagimdžiusioms moterims.
- Tretinė prevencija: moterų, išgyvenančių neigiamas aborto pasekmes, konsultavimas ir grupinė terapija.

Mums rūpi ir naujo žmogaus gyvybė, ir moters gerovė

Teikiame **nemokamas** specialistų (psichologo, ginekologo, teisininko, dulos) konsultacijas, padedančias moterims priimti atsakingą ir informuotą sprendimą.

Siūlome ir **tęstinę kompleksinę pagalbą** besilaukiančioms moterims, kurios dėl nelaukto nėštumo atsiduria sunkioje socialinėje, finansinėje ar psichologinėje padėtyje, padedame šioms motinoms ir pirmaisiais kūdikio auginimo metais.

Krizinio nėštumo centre teikiama:

- Individuali socialinė – psichologinė konsultacija;
- Ginekologo konsultacija ir echoskopija;
- Palaikymas ir palydėjimas nėštumo periodu ir pirmaisiais vaiko gyvenimo metais;
- Psichologo tęstinės konsultacijos;
- Teisininko konsultacija;
- Saugios gyvenamosios vietos suradimas;
- Kūdikio kraitelio suruošimas;
- Materialinė, finansinė parama ir kt.

Pagalbą teikia profesionalai ir savanoriai. Glaudžiai bendradarbiaujame su kitomis organizacijomis.

Konsultacijos vyksta visoje Lietuvoje:

Visoje Lietuvoje konsultacijos teikiamos telefonu ir el. paštu.

Tel. 8 603 57912

el.p. neplanuotastumas@gmail.com

Gyvai psichologinės konsultacijos teikiamos Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose, Panevėžyje, Alytuje, Marijampolėje, Vilkaviškyje, Mažeikiuose.

Visa pagalba yra nemokama.

www.neplanuotastumas.lt

Suteiktos konsultacijos:

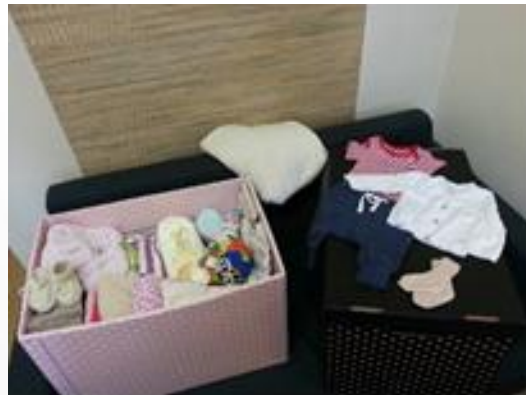
Per pirmuosius **2014 metus** moterims ir vyrams buvo suteikta virš 1177 konsultacijų (psichosocialinių 989, psichologinių 114, ginekologinių 16, teisinių 7, dūlų 21). Konsultacijos teiktos internetu, telefonu ir gyvai.

Konsultuotos 93 į mus besikreipusios moterys ir 9 vyrai, kurių partnerės neplanuotai laukėsi. Iš besikreipusių buvo 55 nėščių, išgyvenančių krizę dėl neplanuoto nėštumo, 15 - dėl informacijos, susijusios su nėštumu, 23 - dėl patirto aborto, persileidimo ar priešlaikinio gimdymo.

Per 2014 metus žinome, jog tikrai gimė 23 kūdikiai, moterims, kurios kreipėsi į Centrą nėštumo metu. Iki dabar žinome, jog tikrai gimė 43 kūdikiai.

Suteiktos kitos paslaugos:

- Trims moterims rastos laikinos saugios gyvenamosios vietos.
- 12 moterų suteikta materialinė bei finansinė parama (vežimėliai, lovytės, nešioklės, automobilinės kėdutės, buitinė technika, rūbai neščioms bei vyresniems vaikams ir kt.)
- 11 moterų suteiktas tęstinis palaikymas ir palydėjimas nėštumo periodu ir pirmaisiais vaiko gyvenimo metais.
- 10-čiai moterų suruošti ir išdalinti kraiteliai naujagimiams.

Konsultuotų moterų dinamika

Besikreipusių moterų amžius: 12 – 65m.

Nėštumo savaitės: nuo 4sav. iki 35sav.

Daugiausia sužinojo apie Centrą iš interneto, artimųjų, kelios - iš poliklinikų ir ligoninių.

Valstybės iš kurių kreipėsi moterys: Lietuva, Vokietija, Norvegija, Anglija, Italija,

Miestai iš kurių kreipėsi: Vilnius, Utena, Klaipėda, Mažeikiai, Šiauliai, Kaunas, Zarasai, N. Akmenė, Ukmergė, Kaišiadorys, Kretingalė, Alytus, Panevėžys, Šalčininkų ir kt.

Aborto įtaka moters psichinei ir fizinei sveikatai

- Skirtingos moterys nėštumo nutraukimą išgyvena skirtingai.
- Galima išgirsti, kad iškart po nėštumo nutraukimo jaučiamas palengvėjimas.
- Tačiau palengvėjimas būna tik pirminė ir laikina reakcija į abortą.
- Vėliau moteris gali išgyventi daugybę sunkių jausmų, susijusių su patirtu abortu.

Moterys, pasidariusios abortą gali išgyventi:

- **Kaltę** (dėl atsisakymo savo vaiko; jei atsitinka kažkas blogo, moteris mano, kad to ji „nusipelnė“);
- **Pyktį** (kitiems žmonėms, pastūmėjusiems į abortą: vyrui, tėvams, draugams, gydytojui, kuris padarė abortą; sau);
- **Gėdą** (kad taip pasielgė);
- **Vieniškumo** jausmą;
- **Nemigą ir košmarus**;
- **Savęs nuvertinimą** (moteris mano, kad neišsaugojusi savo vaiko ji yra bloga, niekam tikusi ir neverta laimingo gyvenimo);
- **Mintis apie savižudybę**;
- **Depresiją**;
- **Nerimą**;
- **Valgymo sutrikimus**

Moterys, pasidarusios abortą gali išgyventi:

- **Emocinį sustingimą;**
- **Intymaus gyvenimo pasikeitimą**
- **Pasikartojančius aborto išgyvenimus;**
- **Gyvenimo būdo pasikeitimą**
- **Netikėjimą atleidimu**
- **Metinių sindromą**
- **Abortas gali prisidėti prie vėlesnių moters psichikos sveikatos sutrikimų bei psichosomatinių simptomų**

Aborto galimas poveikis moters fizinei sveikatai:

- Infekcija (iki 10 proc.)
- Gimdos kaklelio trauma (1 proc.)
- Kraujavimas su kraujo perpylimu (1-4/1000)
- Gimdos pradūrimas (1-4/1000)
- Nepavykęs abortas (2-6/1000)
- Anestezijos komplikacijos (iki 14 proc.)
- Ryšys su krūties vėžiu (ypatingai, jei abortas buvo darytas pirmojo nėštumo metu), persileidimu kito nėštumo metu, priešlaikiniu gimdymu, nevaisingumu, savižudybėmis

*Ir neplanuotas nėštumas gali tapti nuostabia
motinystės dovana*

Konsultacijos vyksta

Visoje Lietuvoje konsultacijos teikiamos telefonu ir el. paštu.

Tel. 8 603 57912

el.p. neplanuotasnestumas@gmail.com

Gyvai psichologinės konsultacijos teikiamos Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose, Panevėžyje, Alytuje, Marijampolėje, Vilkaviškyje, Mažeikiuose.

Visa pagalba yra nemokama.

www.neplanuotasnestumas.lt

7 savaičių

jau gali susiglausti
embriono ir rankos, ir
kojos. Jau yra kelio
sąnariai.

Jau yra keturių ertmių
širdis, kuri vidutiniškai
plaka 167 k./min.

8 savaičių embrionas turi daugiau nei 90 proc. suaugusio žmogaus anatominių struktūrų

10 – ies savaičių vaisius žiovauja ir dažnai išžioja bei užčiaupia burną, čiulpia nykštį. Pasirodo unikalūs **pirštų atspaudai**. Šiuos atspaudus galima naudoti tapatybės nustatymui visą gyvenimą.

Liudijimai:

Akušerės ginekologės Bangos video

<http://gyvybe.lt/istorija-3/>

Audros iš Kauno video

<http://gyvybe.lt/istorija-1/>